

HOUTEN, LOKAAL STERK EN SOCIAAL

Verkiezingsprogramma PvdA Houten 2018-2022

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Leven in een verbonden samenleving.....	4
2.1 Zorg en welzijn.....	4
2.2 Armoede en schulden	6
2.3 Wonen	7
2.4 Leefbare buurten.....	8
2.5 Sport	9
2.6 Cultuur.....	10
3. Aan het werk	11
3.1 Arbeidsmarkt.....	11
3.2 Bedrijvigheid.....	13
4. Kinderen en jongeren	14
4.1 Onderwijs	14
4.2 Jeugdzorg.....	15
5. Leven in een duurzame en groene omgeving	16
5.1 Energie.....	17
5.2 Klimaatadaptatie	17
5.3 Circulaire economie.....	18
5.4 Openbaar vervoer en fietsvoorzieningen.....	18
5.5 Natuur en recreatie	19
6. Veiligheid.....	19
7. Lokaal bestuur	20
7.1 Democratische vernieuwing.....	21
7.2 Financiën	22

Dit programma is tot stand gekomen met bijdragen van:

Anjo Roorda

Bart Verhagen

Geert Gerritse

Jocko Rensen

Nicole Teeuwen

Will Mossink

Programmacommissie

Edith Cohen

Arnold Biesheuvel

Andre van Loon

Anneke Dubbink

Het verkiezingsprogramma is vastgesteld op de ledenvergadering van de PvdA Houten op 26 oktober 2017.

Houten, 26 oktober 2017

1. Inleiding

Voor de PvdA is een rechtvaardige samenleving er één van eerlijk delen, toegang tot werk, wonen, scholing, zorg en zeggenschap. Het zijn basisvoorwaarden voor een gelukkig en tevreden leven. De overheid of de politiek kan niet voor geluk zorgen, maar wel voorwaarden scheppen die het makkelijk maken mee te doen in de samenleving. We geloven dat solidariteit een belangrijke, zo niet de belangrijkste bouwsteen van onze samenleving is. Internationaal, landelijk of lokaal, dit ideaal is leidend. We willen een inclusieve samenleving waar we respect hebben voor elkaar en we werken aan het versterken van het onderling vertrouwen. Daarom kiezen we er als PvdA voor om mensen met elkaar in contact te brengen, te ontmoeten en te verbinden. Wij staan voor een open, diverse en verbonden samenleving, waarin iedereen zich kan ontplooien.

We zien het als onze belangrijkste opdracht: snappen wat er lokaal leeft, bij de mensen in de wijk en in de stad. Omdat recht doen aan mensen, recht doen aan de alledaagse wensen, verlangens of verzuchtingen, de essentie van onze politiek is. De lokale politiek is steeds belangrijker geworden, of het nu gaat om toegang tot zorg, onderwijs of betaalbaar wonen. Het doet er toe welke keuzes in de komende vier jaar in Houten gemaakt worden en door wie. De verantwoordelijkheid voor essentiële publieke voorzieningen – langdurige zorg voor ouderen en gehandicapten, de jeugdzorg, sociale werkvoorziening, ligt in de handen van de gemeente. Daar zijn we als PvdA blij om, want door de verantwoordelijkheid bij de gemeente te leggen, dichtbij mensen, wint de menselijke maat.

Wat we precies gaan doen? Dat vindt u in dit verkiezingsprogramma 2018- 2022. De PvdA heeft de afgelopen vier jaar ingezet op wonen, leefbaarheid en op aandacht voor de meest kwetsbaren in onze stad. En we zijn trots op het resultaat: een krachtig en verbonden Houten waaraan de PvdA heeft mogen meebouwen. En willen hier heel graag mee doorgaan. Juist nu. Om samen te zorgen voor een sterk en sociaal Houten. Daarom vragen we ook voor de komende jaren uw steun zodat de PvdA het verschil kan blijven maken. Laten we ons verbinden.

2. Leven in een verbonden samenleving

Gelukkig gaat het met veel mensen in Houten, jong en oud, gewoon goed. Maar ook in Houten kunnen mensen achterop raken, is meedoen niet vanzelfsprekend. Wie een arbeidsbeperking heeft, chronisch ziek is, als kind opgroeit in armoede, staat bij voorbaat op achterstand. We willen de gevolgen van kans-ongelijkheid bestrijden. We willen nadrukkelijk investeren in wat ons bindt en zoeken dat in de kracht van de diversiteit van mensen, met steun van een beschermende overheid.

2.1 Zorg en welzijn

Voor de PvdA is het van belang dat zorg betaalbaar en bereikbaar is. Mensen moeten er op kunnen vertrouwen een beroep te kunnen doen op die zorg.

Bij welzijn willen we zelfredzaamheid, participatie en sociale samenhang als basis om echt mee te doen in de samenleving. Dat gaat niet vanzelf, de PvdA kiest voor een vangnet voor de meest kwetsbare inwoners en voor ondersteuning aan mantelzorgers en vrijwilligers.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We willen de toegankelijkheid van zorg hoog op de agenda houden, net als de we afgelopen 4 jaar gedaan hebben. Onze PvdA wethouder heeft de afgelopen jaren onder meer gezorgd voor de Houtense aanpak ('een schoon huis') in de huishoudelijke ondersteuning. In Houten is ondersteuning óók toegankelijk voor mantelzorgers. We willen dat het aanvragen van zorg nog eenvoudiger wordt en dat het voor elke inwoner duidelijk is bij wie je terecht kunt met een ondersteuningsvraag. Persoonlijk contact en maatwerk is het uitgangspunt hoe de zorg in Houten georganiseerd moet worden.
- De PvdA heeft in de vorige raadsperiode het initiatief genomen een tegemoetkoming in hoge zorgkosten voor chronisch zieken en gehandicapten te regelen. We willen dit in de komende raadsperiode verbeteren en de regeling beschikbaar maken voor mensen met een inkomen van 130% van de bijstandsnorm. Dat is nu 120% van de bijstandsnorm.
- Houten heeft al jaren een goede traditie in beschermde woonvormen als Thomashuis, het Timonhuis, Leestaete, Fokuswoningen en pleegouderhuis 'tHuys. We geloven in kleinschalige hulpverleningsinitiatieven. Recente initiatieven als de Alexhof, de Droom van Schalkwijk en het leer- en logeerhuis bij Lunet aan de Snel kunnen op onze steun blijven rekenen. Ook het begeleid en beschermd wonen project zoals is gerealiseerd door Lister aan de Spoorhaag, verdient in de komende raadsperiode navolging. Er moeten meer waarborgen komen voor de opvang van verwarde personen. Daar hoort ook ondersteuning bij voor de begeleiders van GGZ-cliënten en buurtgenoten van GGZ-cliënten.
- Ruim één op de drie Houtenaren is mantelzorger, waarvan de helft intensief, dat wil zeggen dat men dagelijks zorg verleent. De afgelopen periode is, mede door de inzet van onze PvdA wethouder, veel in gang gezet om de (over-)belasting aan te pakken. Het steunpunt Mantelzorg Houten is ingericht, we hebben jaarlijks de markt voor de mantelzorger ('Waarderingsmarkt') en er zijn meer ondersteunende regelingen toegankelijk gemaakt voor de mantelzorger. In de

komende periode willen we dat mogelijkheden verruimd worden en de drempel verlaagd wordt om gebruik te maken van vervangende zorg (respijtzorg) in logeerhuizen of time-outvoorzieningen en ondersteunende regelingen nog toegankelijker worden.

- Net als in heel Nederland kunnen we ook in Houten een drastische toename van het aantal thuiswonenden met dementie verwachten. We vonden vier jaar geleden dat Houten een inhaalslag te maken had op het gebied van dementievriendelijke gemeente. We zijn ondertussen een eind op weg mede dankzij onze PvdA wethouder. Het uitgangspunt is dat mensen met dementie actief blijven deelnemen aan de samenleving. We willen dat Houten in 2020 in de top 5 van 'Dementievriendelijke Gemeenten' in Nederland staat.
- We willen af van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor mensen die WMO zorg ontvangen. De ondersteuning moet betaalbaar zijn voor mensen met een kleine beurs. Hoge uitvoeringskosten en administratieve lasten moeten we voorkomen.
- In Houten zijn ruim 3000 mensen die moeite hebben met lezen en schrijven wat hen hindert om formulieren in te vullen, te werken met de computer, te pinnen of (klein-)kinderen voor te lezen. Sinds dit jaar hebben we gelukkig ook in Houten een 'Taalhuis'. Dit moet een structurele voorziening in Houten zijn.
- Eenzaamheid is een serieus probleem in onze samenleving. Steeds vaker blijkt dat eenzaamheid niet alleen ouderen, maar ook jongeren betreft. Een belangrijke rol is hier weggelegd voor het sociaal werk: we willen dat zij samen met scholen, GGD, andere organisaties en inwoners aan de slag gaan.
- We willen dat in Houten één van de eerste rookvrije generaties opgroeit. Dat betekent dat roken in alle speeltuinen, sportvelden en schoolpleinen verbannen moet worden. Daarnaast willen we investeren in programma's voor drugs- en alcoholpreventie en tegen gok- en suikerverslaving, met speciale aandacht voor jongeren. Uitgangspunt is om betere gezondheid te bereiken door inzetten op gedragsverandering.
- We zijn bijzonder trots op de welzijnsorganisatie VanHouten&Co. Investeren in sociaal werk en maatschappelijke dienstverlening betekent investeren in de kwaliteit van de lokale samenleving, in meedoen aan de maatschappij. Geen kostenbesparingen meer op het welzijnswerk, we willen investeren in welzijnswerkers en -vrijwilligers die de oren en ogen in de wijk zijn, opbouwwerkers die 'erop af' gaan, proactief contact leggen, mensen aanspreken. Zodat mensen weer vertrouwen krijgen in elkaar en in de overheid. We zijn er van overtuigd dat belangrijke inwonersinitiatieven als Wakkere Akkers, Krachtfabriek of Ferme Bermen zeer veel baat hebben met een professioneel steuntje in de rug. Dat gun je alle inwonersinitiatieven.
- We vinden dat statushouders in Houten snel moeten participeren in de Houtense samenleving. We zien het leren van de Nederlandse taal als onderdeel van het traject naar werk. Naast de verplichte taallessen als onderdeel van het inburgeringstraject, leer je voor een belangrijk deel

de taal in de praktijk. We willen dat statushouders zo veel mogelijk in een praktische setting met de Nederlandse taal leren omgaan. De gemeente kan het goede voorbeeld geven door in de eigen organisatie plaatsen te creëren waar statushouders in aanraking komen met de Nederlandse taal en de arbeidsmarkt.

- Statushouders hebben wel ervaring, maar geen Nederlands diploma. Daardoor is toetreding tot de Nederlandse arbeidsmarkt vaak een lastige stap. We willen dat de gemeente de statushouders de weg wijst hoe men ervaring en buitenlandse diploma's kan omzetten naar Nederlandse diploma's of certificaten en Nederlandse diploma's kan behalen. We willen dat Houten de gemeentelijke experimenteerruimte benut voor het bieden van werkmogelijkheden aan aspirant- statushouders.
- We vinden dat er sterke cliëntenvertegenwoordiging bij zorg, welzijn en maatschappelijk dienstverleningspartijen moeten zijn omdat cliënten, burgers zeggenschap horen te hebben op publieke voorzieningen. We willen dat Houten maximaal gebruik maakt van de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt om onafhankelijke cliëntondersteuning te versterken.

2.2 Armoede en schulden

Voor de PvdA is het niet aanvaardbaar dat in Nederland één op de 9 kinderen opgroeit in armoede. Zo'n 1570 huishoudens in Houten leven van een inkomen rond bijstandsniveau. Ook in Houten zitten in elke schoolklas minstens 2 kinderen voor wie meedoen met sport en schoolreisjes niet vanzelfsprekend is. Opgroeien in armoede staat ontwikkelingskansen in de weg.

Schulden leiden in de regel tot meer schulden. We willen de vicieuze cirkel doorbreken. Gezinnen en andere mensen met problematische schulden helpen we, zonder hun verantwoordelijkheid over te nemen, maar wel zo laagdrempelig en slagvaardig mogelijk.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- De PvdA heeft met succes gepleit voor een andere kijk op armoede, nu komt het aan op uitvoering. Om een neerwaartse spiraal te doorbreken moeten mensen zich uitgenodigd voelen om op tijd aan de bel trekken als er een betalingsachterstand of schuld dreigt. Belangrijk is dat betrokken instanties zoals de sociale dienst, woningcorporaties, energiebedrijven en deurwaarders snel op één lijn zitten in hun aanpak, zodat men gecoördineerd in actie kan komen.
- Opgroeien in een crisisongeving levert stress, dat verandert gedrag en leidt er soms toe dat mensen verkeerde keuzes maken met geld. Bewustwording over de impact van stress moet vergroot worden, óók bij leerkrachten, werkgevers, vrijwilligers, kerken, woningcorporaties en moet onderdeel zijn van een integrale, multidisciplinaire aanpak.
- Ons uitgangspunt is dat kinderen nooit de dupe mogen worden van ouders die schulden hebben. De Klijsma-middelen voor armoedebestrijding moeten voor dat doel ingezet worden. We moeten het als gemeente voor kinderen zo gewoon mogelijk maken om voluit mee te doen

aan school, sport en cultuur.

- We moeten weten waar we het over hebben en wie het betreft, of het gaat om gezinnen, ouderen, jongeren of zzp-ers. Daarbij moeten we kijken naar het feitelijk besteedbaar inkomen om verborgen armoede op te sporen en aan te pakken. We vinden dat het Houtens armoedebeleid ruimhartig en voortvarend uitgevoerd moet worden waarbij we uitgaan van een inkomensgrens van 130% van de bijstandsnorm.
- We vinden dat schuldhulpverleners meer mogelijkheden moeten krijgen om hun werk te doen. Ze moeten meer ruimte krijgen om maatwerk te leveren en een budget hebben dat ze naar eigen inzicht kunnen inzetten om zo grotere problemen voor de schuldhulpvrager te voorkomen. We willen maximaal gebruik maken van de ruimte die het Rijk biedt aan gemeenten om met vernieuwende aanpakken te komen en maatwerk te bieden.
- We willen voor jongeren met schulden een (revolvings-) fonds inrichten om hun schuld in onder te brengen en betaalregelingen met schuldeisers en jongeren treffen. Jongeren blijven verantwoordelijk en eigenaar van de schulden, maar krijgen begeleiding in het aflossen van hun schulden.
- We kunnen de samenleving niet zo inrichten dat niemand meer in financiële problemen komt. Wel vinden we het belangrijk dat de overheid er alles aan moet doen om die problemen te voorkomen door bestrijding van armoede. Vanuit dat perspectief vinden we dat voedselbanken overbodig horen te zijn. Maar de praktijk is weerbarstig. Veel mensen komen juist via de voedselbank op de plek voor ondersteuning terecht. Net als andere particuliere initiatieven als kledingbanken zijn deze vrijwilligers vaak echte doeners die het verschil maken voor mensen die klem zitten. Dat verdient onze steun en deze initiatieven verdienen een volwaardige plek in de armoedebestrijding.

2.3 Wonen

Wonen is een eerste levensbehoefte en meer dan een dak boven je hoofd. Dit betekent dat er voldoende betaalbare huizen voor uiteenlopende soorten huishoudens moeten zijn in Houten. Ons ideaal is dat er in de wijken van Houten diversiteit is, er wonen jongeren, alleenstaanden, gezinnen met jonge (en oudere) kinderen, minder validen, meerdere generaties onder één dak, ouderen en statushouders. Dat past bij ons streven naar een inclusieve samenleving.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We zullen onze invloed maximaal inzetten om méér betaalbare woningen in Houten te krijgen, zoals we dat ook de afgelopen jaren hebben gedaan. We zijn trots op de woonvisie die Houten nu heeft waardoor bijvoorbeeld meerdere kantoorpanden aan de Molenzoom omgebouwd zijn tot ruim 125 appartementen en woningen. Maar we weten ook dat dat bij lange na niet genoeg is. De wachtlijsten zijn nog onwaarschijnlijk lang en te veel mensen zouden graag willen verhuizen naar een huis dat beter past bij hun levensfase, maar ontbreekt het aan woningen die daar geschikt voor zijn. Dus ook in de komende raadsperiode blijven we ons inzetten voor het

realiseren van meer en betaalbare woningen voor jongeren, starters op de woningmarkt en senioren.

- We willen in onze regio afspraken maken over voldoende aanbod van betaalbare huurwoningen omdat we niet in Houten alleen de gigantische wachtlijsten kunnen oplossen.
- We willen dat de woningcorporatie Viveste en ontwikkelaars de ruimte krijgen, letterlijk en figuurlijk om meer woningen in de middenhuur (€750 - €950) te realiseren. Ook andere particuliere initiatieven die de doelgroep van sociale woningbouw met kwalitatief hoogwaardige en betaalbare woningen bedienen, omarmen wij.
- Er moet ook ruimte zijn voor creativiteit en innovatie, onder meer voor bewoners die panden in eigen beheer willen nemen of een wooncoöperatie willen beginnen of alternatieve woonvormen bedenken (bijvoorbeeld 'tiny houses').
- We kiezen voor versneld bouwen van tijdelijke woningen om de wachtlijsten voor de sociale huur te verlichten en mensen versneld te huisvesten, zoals we bijvoorbeeld gedaan hebben bij de Hoge Schaft waar 25 tijdelijke sociale huurwoningen zijn gebouwd.
- Statushouders moeten zo snel mogelijk doorstromen naar definitieve woningen, zonder hen voorrang te geven op andere woningzoekenden met een urgentie. Wanneer deze woningen er niet zijn, onderstreept dat de noodzaak om versneld door te gaan met bouwen van tijdelijke en kleinschalige woonvoorzieningen voor zowel mensen op de wachtlijst als statushouders.
- We vertrouwen erop dat we in de komende periode een start kunnen maken met het bouwen buiten de huidige rondweg (of dat de rondweg wordt verlegd). Ook vinden we dat het taboe over het bouwen van flats in Houten zijn langste tijd heeft gehad. We denken dat flats een substantiële bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van de aantallen huizen en appartementen die we nodig hebben.

2.4 Leefbare buurten

Eigenlijk spreekt het vanzelf: iedereen wil graag wonen in een leefbare buurt en het idee hebben dat de buurt van 'hen' is. In zo'n buurt voelt iedereen zich thuis, zijn voorzieningen aanwezig, is het veilig en heb je een goede omgang met je burens.

Leefbaarheid is een zaak van de overheid, inwoners, ondernemers en instellingen samen. Initiatieven van inwoners worden met warmte tegemoet getreden door de PvdA.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We willen dat de openbare ruimte toegankelijk is voor iedereen om elkaar te ontmoeten. Speeltuinen, groen, parken en bankjes moeten zo ingericht zijn dat het uitnodigt om er gebruik van te maken en elkaar te ontmoeten.

- We willen dat onze openbare ruimte schoon en aantrekkelijk is. De openbare ruimte hoeft wat ons betreft geen aangeharkt park te zijn, het mag eenvoudig, maar moet wel kwaliteit hebben. Tijdige reconstructie van de openbare ruimte in de 'oudere' wijken van Houten verdient de komende jaren voorrang.
- Een leefbare wijk is ook veilig, feitelijk en in de beleving van inwoners. Daarbij zorgt de gemeente voor voldoende veiligheid en het voorkomen van overlast.
- We willen inwoners de ruimte geven een publieke taak over te nemen in de openbare ruimte vanuit de gedachte 'als je denkt dat je het beter kan, doe het dan'. En dan kunnen inwoners vanzelfsprekend ook rekenen op steun. Als het aan de PvdA ligt, gaan we werken met wijkbudgetten om initiatieven te faciliteren.
- We willen dat Houten mee gaat doen aan het experiment van 'recht op overname', waarbij lokale verenigingen of buurtbewoners het eerste recht krijgen om maatschappelijke voorzieningen over te nemen en de bijbehorende functie voort te zetten.

2.5 Sport

Sport is belangrijk voor iedereen: voor de gezondheid, als middel voor de participatie, voor de gezelligheid, om spelregels die je in het gewone leven nodig hebt te leren.

Vrijwilligers zijn de dragers van de sportverenigingen. De verenigingen zijn van groot belang voor de leefbaarheid en de onderlinge binding in de samenleving.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- Ieder die dat wil kan deelnemen aan sport. De drempel moet laag zijn, ook voor kinderen van niet-draagkrachtige ouders. Een grote variatie in sportaanbod is belangrijk. De PvdA wil voorrang geven aan het faciliteren van breedtesport.
- Actieve sportbeoefening moet vooral mogelijk zijn voor mensen met een beperking. We vinden dat Houten zich moet aanbieden als gastheer voor de G-sport Olympiade. Sportverenigingen die actief werk maken van diversiteit en integratie, willen we extra ondersteunen.
- De PvdA vindt dat er voldoende ruimte voor sport, zowel wat betreft binnen- en buitenaccommodaties moet zijn als voor het sporten en bewegen in de openbare ruimte.
- Zwembad De Wetering is een belangrijke algemene basisvoorziening voor jong en oud. Voor de PvdA is het vooral van belang dat er voldoende zwemcapaciteit is voor recreanten en doelgroepen, of dit nu binnen- of buitenbaden zijn.
- Het maatschappelijk belang van sport vraagt om meer verwevenheid met andere maatschappelijke activiteiten. In dat kader moedigen we het onderling gebruik van accommodaties aan. Voorbeelden zoals het multifunctioneel gebruik van De Meerpaal

verdiene navolging en steun. De initiatieven en ideeën die nu al leven bij verenigingen om gezamenlijk gebruik te vergroten, moeten worden opgepakt.

- We ondersteunen sportverenigingen in hun streven naar het verruimen van hun financiële armslag om hun eigen broek op te kunnen houden.
- We hebben in Houten, naast de vele sportverenigingen ook een groot aantal sport-ondernemers (sport- en fitness scholen) die wat ons betreft volwaardige partners zijn om inwoners van Houten fit te houden.
- We vinden dat er meer aandacht nodig is voor de vrije sportbeoefening, ook in de wijken. Houten heeft veel inwoners die hardlopen, wielrennen of skaten. We willen herkenbare en gemarkeerde routes om deze activiteiten aantrekkelijker en veiliger te maken.
- We onderschrijven het belang van een goede lokale organisatie die hieraan ondersteuning kan geven, sport en bewegen stimuleert en besturen en kaders van sportaanbieders kan helpen. We hechten daarom aan een goed functionerend gezamenlijk overleg en aan onze eigen lokale Sportpunt Houten.

2.6 Cultuur

Cultuur gaat over wie we zijn, waar we vandaan komen en waar we naar toe gaan. We vinden elke cultuuruiting van waarde en we vinden het van belang dat alle vormen van cultuur toegankelijk en betaalbaar behoren te zijn voor iedereen. Een wezenlijke les van de afgelopen jaren is dat cultuur niet alleen in goede tijden hoog op de agenda moet staan, maar ook in minder goede economische tijden.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We willen een bloeiend, aantrekkelijk en bruisend cultureel leven in Houten. Dat betekent dat er in Houten ruimte moet zijn voor kunstenaars, ondernemers, vrijwilligers in de culturele sector. Soms letterlijk, bijvoorbeeld om 'broedplaatsen' als de Houtense Helden te faciliteren.
- Festivals als Cultuurnacht of Gluren bij de Buren horen bij de ambitie van Houten en wat we willen uitstralen als stad. Wat betreft de PvdA willen we de culturele sector een steuntje in de rug bieden, zowel financieel als organisatorisch.
- We zijn er trots op dat we in Houten een voorziening als Theater aan de Slinger hebben. Het theater heeft, naast een eigen theater aanbod een grote sociale functie, een geweldige aanjaagfunctie op het culturele leven en op de artistieke vernieuwing in Houten. We realiseren ons dat de culturele sector niet zonder financiële steun van de gemeente kan, sterker we vinden dat we daar als overheid een taak in hebben.
- We hebben (burger-)initiatieven om subsidie te geven voor cultuureducatie voor alle kinderen en jeugdigen, van harte ondersteund. Door kunsteducatie op school maken kinderen al vroeg

kennis met muziek, dans en toneel. Cultuureducatie is een structureel onderdeel van de brede vormende opdracht van het onderwijs.

- De vele toneel, zang en muziekverenigingen, waaronder ook het Houtens Muziek Collectief, maken Houten in cultureel opzicht rijk. Deze rijkdom moet de gemeente in praktische en faciliterende zin blijven ondersteunen.
- We beseffen dat de rol van de gemeente voor de cultuur in veel opzichten een aanvullende, maar niettemin wezenlijke is. De gemeente moet voortdurend met de cultuurwereld, met het onderwijs en het sociaal domein in gesprek zijn over ontwikkelingen, signalen, samenwerkingsmogelijkheden, wensen en noden.
- Wij zien de bibliotheek als laagdrempelige ontmoetings- en leerplaats voor alle inwoners. We vinden dat de meerwaarde van de bibliotheek niet alleen ligt in het uitlenen van boeken, maar vooral bijdraagt aan de bestrijding van laaggeletterdheid en het bieden van informatie.
- We vinden dat historische erfgoed en monumenten vooral gebruikt, beleefd en ervaren moeten worden. De PvdA was groot voorstander van de aankoop van Fort Honswijk. Als de markt faalt heeft de overheid een rol om cultureel en historisch erfgoed te bewaren. We zien het fort en andere monumenten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, als een geweldige kans om het Eiland van Schalkwijk als recreatiegebied verder te ontwikkelen.
- Ook dieren verdienen onze aandacht, omdat zij vrijwel geheel afhankelijk van ons zijn, hebben we grote verantwoordelijkheid voor het welzijn van dieren. De PvdA wil een voortzetting van het dierenwelzijnsbeleid dat in de afgelopen periode mede door de PvdA wethouder weer op de kaart is gezet.

3. Aan het werk

Werk is de economische motor van de samenleving. De PvdA zat de afgelopen jaren in een regering die een totaal vastgelopen economie weer aan de praat kreeg, de motor van vooruitgang weer repareerde. Nu het weer beter gaat met de economie, zijn er nieuwe kansen, want een sterke economie geeft de beste garantie op fatsoenlijke banen. We denken dat er altijd meer werk is dan er banen zijn en dat er veel mogelijkheden zijn om van waarde te zijn voor de samenleving. De PvdA staat voor een solidaire en toegankelijke samenleving waarbij iedereen, ongeacht inkomen, kan blijven meedoen.

3.1 Arbeidsmarkt

Iedereen verdient een eerlijke kans op goed werk en een rechtvaardig inkomen. Lukt het hebben van een baan niet, dan zorgen we dat mensen op andere manieren volwaardig mee kunnen doen. Want dat is de basis voor waardering, respect en tot deelname aan de samenleving. Wij vinden dat geen enkel mens kansloos hoort te zijn op de arbeidsmarkt. We zetten ons in voor het aanpakken van werkloosheid onder mensen van 50 jaar en ouder en mensen met een arbeidshandicap. Ook willen

we speciale aandacht voor het aanpakken van jeugdwerkloosheid. We vinden het extra belangrijk dat jongeren een start kunnen maken op de arbeidsmarkt.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We willen de Houtense Werktafel laten uitgroeien tot het lokale netwerk van werkgevers, gemeente, onderwijs, sociale ondernemingen, lokale initiatieven en werkzoekenden als dé partner voor inwoners van Houten bij het vinden van werk. De totstandkoming van deze voorziening was de afgelopen periode één van de speerpunten van de PvdA. We geloven in de kracht van persoonlijk contact, fysieke benaderbaarheid en maatwerk.
- Het huidige samenwerkingsverband voor de sociale dienst (WIL) is ondersteunend aan de Houtense werktafel en de sociale teams. Gezien de vele ontwikkelingen in Houten en in de regio willen we in de komende raadsperiode een herijking van het huidige samenwerkingsverband over de toegevoegde waarde van de WIL voor Houten.
- We vinden dat het re-integratiebudget ingezet moet worden daar waar het budget het verschil kan maken tussen wel en niet re-integreren voor inwoners van Houten. Daarbij willen we specifieke aandacht voor de meest kwetsbare groepen. We vinden dat het re-integratiebudget ook ingezet kan worden voor opleiding of herscholing als dat beter perspectief biedt.
- De PvdA wil dat het kapitaal van de toekomst, de jeugd, kansen blijft houden. We willen dat alle jongeren met tenminste een startkwalificatie van school af gaan. Jongeren die uitvallen moeten kunnen rekenen op inspanningen van de gemeente op het gebied van beroepsvoorlichting, stages (ook bij de gemeente zelf), leerwerkbanen, sollicitatietrainingen, matching en re-integratie.
- Wij zijn voorstander van regelarme bijstand en het experimenteren met het versoepelen van bijstandsregels, bijvoorbeeld werken met behoud van uitkering en vrijstelling van verplichte tegenprestatie. De menselijke maat en uitgaan van vertrouwen is leidend voor het bijstandsbeleid, dat betekent dat er in bijzondere gevallen afgeweken kan worden van de regels (inzake de kostendelersnorm of vermogensgrens). Dit leggen we vast in de opdracht aan de sociale dienst.
- Meerdere keren hebben we in Houten aangedrongen op het creëren van beschutte werkplekken voor mensen met een arbeidshandicap, dat wil zeggen werk mét salaris (het wettelijk minimumloon). Die mogelijkheid is er en het is voor gemeenten zelfs verplicht. Tot dusver is er in Houten nog geen enkele beschutte werkplek gerealiseerd, terwijl er eind 2018 al 8 beschutte werkplekken hadden moeten zijn. Dat is buitengewoon treurig. We zullen hiervoor blijven strijden. Kwetsbare mensen moeten er vanuit kunnen gaan dat de gemeente zich voor hen inzet. We willen in de komende periode dat er elk jaar ten minste het aantal ons toegewezen beschutte werkplekken wordt gerealiseerd en daarbij ook alle middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar

stelt benut en ingezet worden (maatwerk). Werk moet lonen, de norm is het wettelijk minimumloon. Daarom moet loonsubsidie gehandhaafd blijven.

- We willen ook dat er jaarlijks substantieel gereserveerd wordt voor het realiseren van garantiebanen bij reguliere bedrijven in Houten en bij de gemeente zelf. We willen dat de gemeente samen met partijen als het Werkgeversservicepunt en de sociale dienst, actief de mogelijkheden onder de aandacht brengt bij bedrijven om nieuwe banen te creëren. Door opsplitsing van taken (job-carving) kunnen er nieuwe banen komen voor mensen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt. We willen dat Houten een voorbeeld is voor een succesvolle invulling van de Banenafpraak om mensen met een arbeidsbeperking naar werk te leiden.
- We zullen in de regio onderwijs en werkgevers/ondernemers met elkaar in contact brengen om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren. We willen dat de gemeente Houten anoniem solliciteren invoert in haar eigen organisatie en werkgevers aanmoedigt dit voorbeeld te volgen.
- We moeten zorgen voor voldoende stageplekken voor jongeren op alle niveaus. We willen het MKB steunen door het instellen van een stagefonds voor (v)mbo-stagiaires, waardoor een deel van de stagevergoeding kan worden gefinancierd. Ook kunnen we in Houten onze inkoopmacht als overheid gebruiken om banen voor mensen in een uitkering en leerbanen voor jongeren te stimuleren.

3.2 Bedrijvigheid

Houten is een economisch sterke gemeente met een hoog opgeleide beroepsbevolking. We vinden het belangrijk dat mensen ondernemend blijven en willen startende (sociale) ondernemers graag ondersteunen.

Goede voorzieningen, zoals winkels, bioscoop, horeca, maar ook sport- en culturele voorzieningen wegen mee in beslissingen van bedrijven om zich in Houten te vestigen en draagt bij aan de economische aantrekkelijkheid. Veel voorzieningen komen tot stand zonder tussenkomst van de gemeente. De markt doet zijn werk of de samenleving pakt het op. Wij willen dat alle ruimte geboden wordt om de bedrijvigheid in Houten te stimuleren.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We willen investeren in een economisch klimaat in de regio waar iedereen van profiteert. Dit vraagt om een goede koppeling tussen economisch en sociaal beleid. Daarbij moet de gemeente met de regionale partners (vakbeweging, werkgevers, MKB, onderwijs en overheid) zorgen dat jongeren en werkzoekenden toegerust worden voor de arbeidsmarkt in de regio.
- We streven naar een duurzaam economisch klimaat, waarbij werk/participatie, bedrijvigheid/ondernemerschap en milieu hand in hand gaan.

- We willen – ook in het kader van circulaire economie- focus op het stimuleren van lokale bedrijvigheid. De gemeente faciliteert dit door in het inkoopbeleid op te nemen dat in 2025 ten minste 20% van de inkopen bij bedrijven in een straal van 20 km wordt gedaan.
- In onze winkelgebieden willen we levendigheid en behoud van diversiteit in soorten winkels en retailers. Dat kan door experimenteren met vrije bestemming ('vrije zones'). Dat wil zeggen dat regels versoepeld worden en er (tijdelijk) meer ruimte komt voor creativiteit, innovatie en nieuwe initiatieven.
- We willen ook dat de economische kracht van cultureel erfgoed wordt benut voor recreatie en toerisme. Cultureel erfgoed versterkt het vestigingsklimaat en de vitaliteit van Houten. Aan het cultureel erfgoed als zodanig hoeft niet verdiend te worden, instandhouding is belangrijker.
- We willen agrarische ondernemers ondersteunen die hun activiteiten willen verbreden, zodat zij minder afhankelijk worden van één activiteit. We vinden de samenwerking met de Kromme Rijn gemeenten van groot belang om de recreatieve en landbouwsector te versterken.
- We ondersteunen boeren met hun belangrijke rol in het creëren van natuur als onderdeel van de transitie van gangbare landbouw richting duurzame landbouw, gericht op biodiversiteit en behoud van het cultuurlandschap.
- Wij werken niet mee aan de vestiging van megastallen in onze gemeente. Het advies van de GGD om dit tegen te gaan is hierin doorslaggevend. De gezondheid van mensen is leidend.

4. Kinderen en jongeren

Kinderen kansen bieden om hun talenten ongeacht hun afkomst en achtergrond te ontplooiën, is wat wij willen en wat wij doen. Daarom zetten we in op goede opvang, uitstekend onderwijs, leuke sportvoorzieningen en goede kind- en jeugdzorg.

4.1 Onderwijs

Onderwijs is de sleutel tot persoonlijke ontwikkeling, voorspoed en welzijn. Het ene kind ontwikkelt zich sneller dan het andere. Talenten kunnen uiteenlopen, maar elk kind kan zich ontwikkelen en moet zich niet gehinderd voelen door verschillen in sociaal economische achtergrond.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- Er moet aandacht komen voor ongelijkheid in het onderwijs. De onderwijsinspectie heeft vorig jaar gewezen op het maatschappelijke probleem dat kinderen met dezelfde talenten niet altijd dezelfde kansen krijgen in het onderwijs. Er moet serieus onderzocht worden hoe de situatie in Houten er voor staat.
- Geen kind de wijk uit: we willen dat elk kind in de eigen wijk naar school kan gaan en dat alle scholen veilig, goed onderhouden en volledig toegankelijk zijn, ook voor leerlingen met een

fysieke beperking.

- We willen aandacht voor het versterken van de vroeg- en voorschoolse educatie en zorgen dat leerlingen met een achterstand minimaal 16 uur per week gebruik kunnen maken van dit type onderwijs om hen maximaal voor te bereiden op onderwijs in de daarop volgende jaren.
- We vinden dat alle kinderen de kans moeten krijgen om de stap naar het reguliere basisonderwijs te maken en passend onderwijs moeten krijgen op een gewone school. De basisschool is wat ons betreft de poort voor de loopbaan in het onderwijs. De richtlijn is 'regulier onderwijs waar het kan, speciaal waar het moet'.
- We hebben als PvdA herhaaldelijk onze zorg uitgesproken dat de ambitie 'passend onderwijs op een gewone school' in Houten nog onvoldoende zichtbaar uit de verf komt. De komende periode dient er, in samenspraak met het onderwijsveld in Houten, nu echt handen en voeten gegeven te worden aan die ambitie. We willen dat middelen voor onderwijs en zorg, bijvoorbeeld voor kinderen met een meervoudige handicap, beter op elkaar worden afgestemd.
- We maken ons zorgen over onzichtbare kinderen en jongeren die niet op school zitten en niet werken. We weten niet precies hoeveel kinderen in Houten 'ontheffing' hebben gekregen en hoeveel jongeren uitstromen uit het voortgezet speciaal onderwijs. Zo raken kinderen en jongeren buiten beeld. In samenwerking met het onderwijs moet hier een actieplan voor gemaakt worden waarbij ook het voorkomen van voortijdig schoolverlaten opgenomen wordt.
- We vinden veiligheid in en rondom scholen vanzelfsprekend, het gaat zowel om fysieke veiligheid in het verkeer als persoonlijke en maatschappelijke veiligheid. Verkeersonveilige situaties moeten aangepakt worden.
- We willen dat elk kind leert zwemmen. In Houten is (in de jaren 90) schoolzwemmen afgeschaft. We willen onderzoek naar de mogelijkheid om zwemles weer in te voeren voor kinderen met een verhoogd risico om te verdrinken: kinderen uit het speciaal onderwijs; kinderen (en volwassenen) uit gezinnen van statushouders en kinderen uit gezinnen waar kosten een belemmering zijn om op zwemles te gaan.
- We willen aandacht en waar nodig maatregelen in het onderwijs voor voldoende kennis over LHBT-gerelateerde vragen.

4.2 Jeugdzorg

Gelukkig gaat het met de meeste kinderen goed. Daarnaast zijn er kinderen die een beetje hulp en zorg nodig hebben. En er is een kleine groep kinderen die echt jeugdzorg nodig heeft, soms ook heel intensief zorg behoeft. We vinden dat het kind, het gezin en de persoonlijke omgeving het uitgangspunt moet zijn voor de ondersteuning. In die volgorde.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We willen dat er in Houten aan ouders en jeugd van 0 tot 23 jaar hulp geboden wordt bij opvoeden en opgroeien. We zijn in Houten in de gelukkige situatie dat het Centrum voor Jeugd en Gezin nauw samenwerkt met de GGD regio Utrecht, de geboortezak, Van Houten&Co en het onderwijs. Deze basis moeten we koesteren.
- We willen ook dat er voldoende deskundigheid in de Sociale Teams op het gebied van kindermishandeling, jeugd GGZ en kinderen met een verstandelijke beperking wordt opgebouwd, zodat zij tijdig problemen kunnen signaleren. Belangrijk is dat hulp niet te laat komt, daarom kiezen we voor een sterke nadruk op preventie.
- De overheveling van de verantwoordelijkheid van jeugdzorg van rijk naar de gemeente is al sinds 2015 een feit, maar is maatschappelijk nog niet echt geland. Houten is geen uitzondering. Er is zorg en twijfel of de gemeente voldoende en vooral passende jeugdhulp kan bieden. De PvdA vindt dat in 2018 zicht moet zijn op de huidige knelpunten in de jeugdzorg in Houten en dat deze knelpunten met urgentie moeten worden opgelost.
- We willen ouders en waar mogelijk kinderen zelf betrekken bij alle onderdelen van het beleid. Het verder door ontwikkelen van de Adviesraad Sociaal Domein Houten op het gebied van jeugdzorg past daarin. We praten tenslotte liever met mensen dan over mensen.
- We kiezen voor een positief jeugdbeleid, hierin gaan we uit van versterking van eigen mogelijkheden van kinderen en ouders, het beleid moet gericht zijn op ont-zorgen en normaliseren. We zijn tegen elke vorm van eigen bijdrage in de jeugdzorg.
- We geven ouders het recht op een familiegroepsplan, zodat zij samen met hun netwerk de regie kunnen houden over de hulpverlening aan hun kind.

5. Leven in een duurzame en groene omgeving

De klimaatverandering, de toename van het regenwater en de CO₂-uitstoot baren ons als PvdA zorgen. Daarom willen we ook in Houten ons steentje bijdragen aan het behalen van de Parijsdoelstellingen. Ook in Houten gaat de verduurzaming nu te traag. We willen een versnelling. Daarom moet de gemeente samen met de inwoners en ondernemers aan de slag. We zijn er van overtuigd dat duurzaamheid een bijdrage kan leveren aan de lokale economie. We vinden dat alle opties voor duurzame alternatieve energiebronnen moeten worden onderzocht, waaronder wind- en zonne-energie. De gemeente neemt het voortouw voor het gebruik van duurzame energie en koopt zo veel als mogelijk duurzame energie voor eigen gebruik in de eigen organisatie.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

5.1 Energie

- We scharen ons achter de ambitie dat Houten in 2040 een CO2-neutrale gemeente is.
- We zullen inzetten op energiebesparende maatregelen voor woningen, zoals het verbeteren van isolatie bij (oudere) woningen met een laag energielabel. Bij nieuwbouw dient de norm Nul op de Meter te zijn. We steunen initiatieven van inwoners die het mogelijk maken zonnepanelen te plaatsen op andere locaties dan het eigen huis.
- De PvdA wil inwoners betrekken bij het klimaatbeleid. Nu al zijn er verschillende goede voorbeelden van actieve inwonersgroepen, bijvoorbeeld De Hoeven Energie, Opgewekt Houten, UWind. We zullen dergelijke inwonersinitiatieven en bedrijven stimuleren om samen actief te werken aan energiebesparing en duurzame energie. Dat doen we door praktische ondersteuning (vergaderen in gemeentelijke panden, communicatie op de gemeentepagina) en door middelen ter beschikking te stellen uit het duurzaamheidsfonds.
We staat open voor een dialoog over plaatsing van nieuwe windmolens, mits deze ruimtelijk goed inpasbaar zijn en er voldoende draagvlak is bij omwonenden. En natuurlijk willen we dat de huidige windmolens zo ingericht worden dat er meer 'draai-uren' worden gemaakt en gaan doen waarvoor ze opgesteld staan: energie opwekken.
- Om draagvlak voor windmolens te vergroten, willen we energiecoöperaties voorrang geven bij vergunningverlening, onder dezelfde voorwaarde van ruimtelijke inpasbaarheid.
- Van de gemeente verwachten we voorbeeld gedrag. Daarbij denken we aan concrete inzet om met het maatschappelijk vastgoed te komen tot opwekking van duurzame energie en verdere energie besparende maatregelen.
- We verwachten dat de gemeente en woningcorporaties zich actief zullen inzetten voor energiebesparing in sociale huurwoningen. We willen dat terugzien in de prestatie afspraken die de gemeenten met de woningcorporatie maakt over de sociale woningvoorraad. Waar nodig moet deze ambitie worden ondersteund met financiële inbreng door de gemeente en maximale benutting van middelen die het Rijk ter beschikking stelt.

5.2 Klimaatadaptatie

- We willen onze stad aanpassen aan het veranderende klimaat en daarom klimaatbestendig maken door waterdoorlatend straatwerk en tuinen, waarbij we ook inwoners aanmoedigen om hun regenwater af te voeren op eigen terrein. Dit kan worden gefaciliteerd door middel van subsidie. Gezien de gezamenlijke belangen gebeurt dit in samenspraak met het Waterschap.
- We willen de aanleg van groene daken in Houten stimuleren.

5.3 Circulaire economie

- Hergebruik van afval bespaart grondstoffen, energie en geld. Bijna de helft van het afval in Nederland verdwijnt nog bij het restafval. Dat is jammer. Gelukkig scoort Houten steeds beter met het gescheiden inzamelen van afval. Toch staan we als gemeente in Nederland in de ‘middenmoot’, wij willen dat Houten een voorloper wordt op het gebied van afvalscheiding. We vinden het belangrijk inwoners van Houten bewust te maken en te prikkelen in gedrag dat bijdraagt aan hergebruik van grondstoffen.
- We willen de omslag naar een circulaire economie versnellen door het instellen van een materialenpaspoort bij alle gemeentelijke bouw- en infraprojecten zodat materialen in de toekomst eenvoudig hergebruikt kunnen worden. Zo mogelijk op regionaal niveau.
- Daarnaast willen we dat bij herontwikkeling van gemeentelijke vastgoedeigendommen er circulair gesloopt wordt. Hierbij wordt gezocht naar een hoogwaardig hergebruik voor ten minste 80% van het vrijkomende materiaal. Niet slopen is natuurlijk nog beter dan hergebruiken.
- We willen dat de gemeente bij nieuwbouwplannen de eis stelt van 30% groen met waterberging als extra functie. In exploitatieovereenkomsten worden deze afspraken vastgelegd.

5.4 Openbaar vervoer en fietsvoorzieningen

Het openbaar vervoer is waardevol. Het stimuleren van openbaar vervoer, elektrische rijden en fietsen levert een belangrijke bijdrage aan duurzaamheid. Goede bereikbaarheid zorgt voor een hoge waardering van het woon- en leefklimaat, voor een goede verkeersdoorstroming en is belangrijk voor behoud van bedrijvigheid en toerisme. Houten was ooit – in 2008- Fietsstad van Nederland. Als PvdA willen we opnieuw dat predicaat.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We stimuleren buurtbussen en ander vervoer dat gereden wordt door vrijwilligers, zoals de Elektrokar en de Plusbus, zeker als reguliere ov-verbindingen niet mogelijk zijn. Daarmee blijven de kernen in onze gemeente met elkaar verbonden en zijn mensen die minder mobiel zijn, in de gelegenheid deel te nemen aan het sociale verkeer.
- Voor mensen die dagelijks met de trein reizen, vooral voor inwoners uit het buitengebied, is goede parkeergelegenheid voor auto's en fietsen bij de stations belangrijk om het gebruik van openbaar vervoer te stimuleren. We willen maximale benutting van de co-financieringsmogelijkheden van het Rijk om te investeren in de fietsinfrastructuur en fietsenstallingen bij OV-knooppunten in Houten.
- We willen dat Houten zich blijft onderscheiden als fietsstad: milieubewust, duurzaam en gezond. Daarom kiezen wij om vooral in de infrastructuur te investeren. Door samen met omliggende gemeenten een plan op te stellen met het oog op het bevorderen van het woon-werk- en

schoolfietsverkeer, in het bijzonder de fietsroutes naar de stations. Verkeersonveilige situaties dienen met voorrang aangepakt te worden.

- Ook willen we het fietsgebruik stimuleren, het fietsgebruik in Houten zit verrassend genoeg in de middenmoot van de Nederlandse gemeenten ondanks alle voorzieningen die we hier hebben (van 'auto-te-gast straten tot zangfietspaden). We ondersteunen het plan van de Fietsersbond om met een gerichte benadering van doelgroepen, zoals jongeren, gezinnen, ouderen, werkenden (woon-werk-verkeer) de fietscultuur te stimuleren.
- We zullen druk blijven zetten bij provincie en Rijk om de knelpunten bij aansluiting op de A12 op te lossen. Er ligt nu een 'driekwart- aansluiting'. Een complete aansluiting (naar west én oost) blijft het streven en tot die tijd zullen maatregelen genomen moeten worden voor het autoluw maken van het buitengebied om daarmee de verkeersveiligheid voor de inwoners van Houten te vergroten.

5.5 Natuur en recreatie

We vinden het belangrijk dat inwoners dichtbij huis de natuur kunnen beleven en dat de natuur in de omgeving makkelijk bereikbaar is. Groen en water dichtbij huis geeft mensen de mogelijkheid te bewegen, te recreëren en te ondernemen.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- Het Eiland van Schalkwijk is voor veel mensen uit Houten en de regio een fantastische plek om hun vrije tijd door te brengen. We zijn blij met de visie die nu is ontwikkeld, waardoor (dag-) recreatie in goede banen wordt geleid en waarbij er grootschalige voorzieningen langs de Lek komen. Die vormt de rand van het gebied en is goed bereikbaar zonder dat het karakter van de rest van het gebied wordt aangetast. We staan positief tegenover verdere ontwikkeling van het eiland, waarbij vanzelfsprekend oog is voor cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden en rekening wordt gehouden met verkeerscapaciteit die het eiland aan kan.
- We steunen de ontwikkeling van een recreatieve voorziening in Nieuw Wulven. Dit bos is bedoeld als recreatiegebied dicht bij Houten. Een goede en veilige verkeersontsluiting hoort daarbij zodat het gebied toegankelijk wordt voor iedereen die wil recreëren.

6. Veiligheid

Veiligheid is een basisbehoefte. Wij staan voor een veilige en open samenleving die we koesteren. Daarbij zijn wederkerigheid en respect voor elkaar uitgangspunt. Recht en veiligheid beginnen dichtbij huis. Een veilige omgeving is een zaak van iedereen en vereist inspanning van iedereen.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We zetten in op de inbreng van wijkbewoners zelf (burgerwachten, whatsapp groepen) waarbij de gemeente de regie voert. Inwoners kunnen inwoners aanspreken en corrigeren, maar de

overheid treedt op en bestraft.

- We pleiten voor meer wijkagenten, dat is de sleutelpersoon in de wijk die voor verbinding zorgt. We willen dat de norm van één wijkagent per 5.000 inwoners wordt gehandhaafd. Dat betekent streven naar 10 wijkagenten in plaats van de huidige 5 wijkagenten.
- De veiligheid van opgroeiende kinderen of partners thuis is voor ons een absolute prioriteit. Wij dulden geen huiselijk geweld of andere vormen van misbruik.
- We pleiten voor een veilige woonomgeving, een omgeving die schoon, heel en er verzorgd uit ziet. De inrichting van onze openbare ruimte draagt bij aan het gevoel van veiligheid.
- De PvdA vindt dat Houten een verkeersveilige stad moet blijven. In woonwijken geldt een maximumsnelheid van 30 kilometer. De praktijk laat zien dat er plaatsen zijn waar automobilisten en brommers toch harder rijden. Dit leidt tot verkeersonveilige situaties voor spelende kinderen, fietsers en voetgangers. Daarom moeten verkeersonveilige situaties actief opgespoord worden samen met inwoners.
- We willen via innovatieve, duurzame vormen van straatverlichting onze woonomgeving veiliger maken.
- Het aantal (pogingen tot) woninginbraken, autokraken en fietsdiefstallen stijgt sinds 2015 helaas weer in Houten. De PvdA vindt dat er samen met bewoners en politie systematisch moet worden gewerkt aan het terugdringen hiervan. Daarbij is ook van belang dat het vergroten van het gevoel van veiligheid in de wijk aandacht krijgt. Bijvoorbeeld door de inzet van wijkagenten en BOA's in de avonduren (surveillance).
- Discriminatie en/of belediging, waar dan ook in onze gemeente en in welke vorm dan ook, is volstrekt ontoelaatbaar. Wij willen burgers die dat ervaren, ondersteunen en stimuleren in het doen van aangifte en we treden actief op tegen alle vormen van discriminatie.

7. Lokaal bestuur

In een gezonde democratie hebben inwoners invloed op hun eigen leven, de zorg, het onderwijs, hun huis, de leefbaarheid in de buurt en dus ook op het lokale bestuur. Nederland wordt meer en meer een netwerksamenleving, waarin 'de overheid' één van de vele partners is en het initiatief uit de vele hoeken van de samenleving komt. Als PvdA omarmen we actief burgerschap en initiatieven die leiden tot meer betrokkenheid bij de lokale democratie. De PvdA zal in de raad wel altijd haar verantwoordelijkheid voor de publieke taak, de niet-mondige burger en het algemeen belang wegen ten opzichte van individuele wensen.

7.1 Democratische vernieuwing

De afgelopen raadsperiode heeft veel gebracht op het democratische vernieuwing, maar ook dat er niet één beste manier van samenwerking of participatie is. Per situatie, beleidsterrein of wijk moeten we tot een passende vorm van samenwerking komen, oftewel 'maatwerkparticipatie'.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode het volgende:

- We willen doorgaan met het jaarlijks organiseren van een InwonersTop waar inwoners in gesprek gaan over zaken van gemeenschappelijk belang, zoals we dat gedaan hebben over de toekomst van Houten, de integratie van statushouders en de woonvisie.
- We stimuleren initiatieven waarmee inwoners meer zeggenschap over hun eigen buurt krijgen bijvoorbeeld met behulp van wijkbudgetten. Wij zien samenwerking met onze inwoners zoals met de komst van lokale zorgcorporaties met vertrouwen tegemoet.
- Het idee van de 1% burgerbegroting, waarbij 1% van de totale begroting ingezet kan worden voor initiatieven vanuit de samenleving, spreekt ons erg aan. Wij zouden graag zien dat dit in de volgende collegeperiode samen met inwoners wordt uitgewerkt.
- Burgerinitiatieven zijn een verrijking voor de lokale democratie. Daarbij hoort dat initiatiefnemers hun eigen 'tegenspraak' organiseren, zodat de belangen van andere burgers ook aan bod komen.
- De toegankelijkheid (ook digitaal) van onafhankelijke kennis en informatie is cruciaal voor goede samenspraak en tegenspraak door inwoners. Onderwerpen waarop de komende jaren extra inspanning geleverd moet worden in het toegankelijk maken van kennis en informatie, betreffen: betaalbaar wonen, jeugdzorg, de invoering van de omgevingswet en duurzaamheid.
- Wij geloven in de kracht van kennisdeling en kennisontwikkeling, hier zal lokaal en regionaal in moeten worden geïnvesteerd. Actieve deelname aan initiatieven zoals het kennisplatform Utrecht Sociaal (kUS) past bij die ambitie.
- Om beleid en inzet van de gemeente effectiever en doeltreffender te laten zijn, vinden wij het betrekken van de wetenschap bij de lokale gemeente een logische stap. Denk daarbij aan gedrag in relatie tot gezondheid. Het betrekken van een gedragswetenschapper bij het lokale gezondheidsbeleid past daarin. Ook op het gebied van communicatie pleiten wij voor het betrekken van gedragspecialisten.
- Omroep Houten is niet meer weg te denken uit Houten en dat willen we graag zo houden. Niet alleen voor de lokale nieuwsgaring maar zeker ook voor de binding op wijk- en stadsniveau. De wens om de lokale omroep nog zichtbaarder en toegankelijker te maken door hen onder te brengen in een mediacentrum kan op onze steun rekenen.

- We moeten als gemeente werk blijven maken van een klantgerichte en transparante opstelling naar inwoners en bedrijven. Regels moeten ondersteunend zijn en worden afgeschaft als er geen duidelijke reden meer voor is. We willen dat de gemeente haar eigen regels blijft toetsen en afschaft of aanpast als deze conflicterend of niet meer nuttig zijn.
- We staan positief tegenover regionale samenwerking vanuit efficiëntie voordelen, wel vanuit het uitgangspunt van 'eigen kracht'. Het Houtens belang dient maatgevend te zijn bij elke vorm van samenwerking en het moet overtuigend voordelen opleveren voor de inwoners van Houten.
- De lokale bestuurders, college en raad moeten in hun uitvoering voorbeelden van de lokale ambitie zijn: daadkrachtig, lokaal betrokken en communicatief ingesteld.

7.2 Financiën

De Houtense Rekenkamer heeft in 2017 geconstateerd dat Houten, door verstandig beleid, goed door de crisis is gekomen. De PvdA heeft een belangrijke bijdrage aan mogen leveren.

Dat betekent niet dat het overal en voor iedereen goed gaat. Daar waar reparatie of ondersteuning nodig is, blijft de PvdA er op hameren dat aan te pakken. In financiële zin betekent het dat de PvdA er op toe wil zien, dat de middelen die het Rijk ons ter beschikking stelt, besteed worden waar ze bedoeld zijn. Onnodig oppotten van geld zal de PvdA bestrijden. Uiteraard blijft voor de PvdA een gezonde financiële huishouding, uitgaande van een sluitende meerjarenbegroting, de norm. In de regio heeft Houten de 7e plek voor laagste gemeentelijke lasten. We willen de lasten voor inwoners en bedrijven laag houden, maar we willen ook dat de gemeentelijke taken goed uitgevoerd worden. Voor de inwoners moet duidelijk zijn waaraan de gemeentelijke belastingen besteed worden. Voor de PvdA is de hoogte van de gemeentelijke belastingen dus afhankelijk van het gewenste niveau van onze voorzieningen. De PvdA is daarom alleen voor verlaging van de lasten als dat gewenste niveau bereikt is.

De PvdA wil voor de komende raadsperiode:

- Erop toezien dat de door de rijksoverheid ter beschikking gestelde middelen ook daadwerkelijk terecht komen bij kwetsbare doelgroepen.
- Een gezonde financiële huishouding van de gemeente.
- Een verantwoorde reservepositie en geen onnodige potjes.
- Een directe relatie tussen het kwaliteitsniveau van de voorzieningen en de hoogte van de gemeentelijke belastingen.